

DATOS IDENTIFICATIVOS

Educación de Adultos

Materia	Educación de Adultos			
Código	O05M007V01107			
Titulación	Máster Universitario en Intervención Multidisciplinar na Diversidade en Contextos Educativos			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	4.5	OP	1	1c
Lingua de impartición	Castelán Galego			
Departamento				
Coordinador/a	Ricoy Lorenzo, María Carmen			
Profesorado	Failde Garrido, José María Membuela Iglesia, Pedro Ricoy Lorenzo, María Carmen Seoane Pérez, Emilia			
Correo-e	cricoy@uvigo.es			
Web	http://http://www.masterdiversidade.com/			
Descrición xeral	<p>O Módulo 4º Procesos Formativos en Persoas Adultas está integrado pola materia de: Educación de adultos e Calidade de vida para as persoas maiores.</p> <p>Os contidos desta materia xiran ao redor do:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Deseño de programas e metodoloxías de ensino-aprendizaxe para adultos - Os programas universitarios para maiores - Ageism: actitudes, prexuízos e estereotipos cara as persoas maiores <p>Esta materia permite adquirir unha formación teórico multidisciplinar e comprender os fundamentos teórico-prácticos relacionados coa educación de persoas adultas, coñecendo e analizando situacións reais tanto en contextos educativos formais como non formais e establecendo contacto directo con experiencias, así mesmo favorece a adquisición de coñecementos e destrezas axeitados para o deseño e posta en práctica de proposta de intervención no ámbito da educación de persoas adultas.</p>			

Competencias de titulación

Código	
A1	Comprender os principios básicos dos grandes ámbitos da diversidade dende unha perspectiva multidisciplinar
A2	Adquirir habilidades básicas de deseño, aplicación e avaliación de propostas de intervención dirixidas a traballar coa diversidade, valorando especialmente as colaboracións innovadoras
A3	Adquirir instrumentos conceptuais e metodolóxicos que faciliten a análise e reflexión sobre as prácticas profesionais relacionadas co tratamento da diversidade, en especial de aquelas que posúen un alto grao de innovación
A4	Realizar estudos sistemáticos, sobre todo os que implicaren melloras de prácticas educativas, sendo capaz de difundilos con claridade a diversos tipos de audiencias
A9	Identificar os servizos de apoio escolares e socio-comunitarios que poden ser de utilidade no ámbito da diversidade
A16	Adquirir condutas de respecto e de axuda. Ser sensibles a todo tipo de diversidade
B1	Adquirir unha formación teórica de carácter multidisciplinar e comprender os fundamentos teórico-prácticos relacionados cos ámbitos de diversidade, con énfase nas necesidades educativas especiais, interculturalismo, compensación de desigualdades, sexo/xénero e educación de persoas adultas
B2	Coñecer e analizar as situacións reais de diversidade que se poden ver reflectidas nos contextos educativos, tanto formais como non formais, empregando procesos sistemáticos de indagación
B4	Favorecer a adquisición dos coñecementos e destrezas axeitadas para o deseño, posta en práctica e avaliación de propostas de intervención no ámbito da diversidade, ofrecendo novas iniciativas na resolución dos problemas
B5	Adquirir un compromiso ético no desenvolvemento da profesión, especialmente no referido ao apoio dos colectivos e sectores sociais discriminados e menos favorecidos

Competencias de materia		
Resultados previstos na materia	Tipoloxía	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Comprender os principios básicos da educación de adultos dende unha perspectiva multidisciplinar.	saber	A1
Coñecer e poder considerar os compoñentes claves e a singularidade do proceso formativo con persoas adultas.	saber	A1
Analizar perfís profesionais actuais e emerxentes relacionados coa educación de adultos.	saber saber facer	A1 A4 B2
Contar con habilidades básicas de planificación e posta en práctica para a implementación de programas e recursos relacionados coa educación de adultos.	saber facer	A2
Adquirir habilidades persoais e interpersoais que favorezan tanto a autonomía da aprendizaxe como o traballo colaborativo no campo da educación de adultos.	saber facer Saber estar / ser	B4 B5
Identificar os elementos do deseño de programas de educación formal e non formal para persoas adultas.	saber saber facer	A3 B1
Analizar e valorar as propostas curriculares da administración e outras alternativas dende unha apertura as ideas dos demais.	saber facer	A3
Identificar os servizos socio-comunitarios e as súas actividades profesionais que podan servir de apoio á institución escolar no relativo á educación de adultos.	saber facer	A9
Adquirir condutas de respecto e de axuda hacia as persoas maiores.	Saber estar / ser	A16
Adquirir un compromiso etico no desenvolvemento da intervención profesional cas persoas maiores, evitando actitudes paternalistas e prexuízos.	saber facer Saber estar / ser	B5

Contidos

Tema	
Aproximacións teóricas ao envellecemento	Conceptos introductorios e definicións básicas relacionadas co "viejismo" ou "ageism". Ageism positivo e negativo. Causas e consecuencia do Ageism: individuais, sociais e culturais. Avaliación do ageism. Liñas de intervención para fomentar o respecto a diversidade, para incrementar a autoestima e o "empowerment" das persoas maiores. Construción do coñecemento nas persoas maiores.
Formación de adultos.	Deseño e desenvolvemento de programas para adultos. Estratexias e recursos de ensino-aprendizaxe con persoas adultas.
A aprendizaxe ó longo da vida e avellentamento da poboación.	Necesidades formativas dos adultos e maiores.
Os programas universitarios para maiores.	A situación europea e española. Proxección social, asociacionismo, voluntariado e relacións interxeracionais. As Aulas de Formación Aberta: O Programa para Maiores da Universidade de Vigo.

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introductorias	0	6	6
Sesión maxistral	5	21	26
Resolución de problemas e/ou exercicios	3	5	8
Presentacións/exposicións	4	20	24
Saídas de estudo/prácticas de campo	5	5	10
Foros de discusión	0	4.5	4.5
Titoría en grupo	4	3	7
Outros	7	0	7
Traballos e proxectos	0	20	20

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introductorias	Plantease algunha actividade inicial para recabar información sobre os coñecementos previos cos que conta o alumnado, así como para presentar a materia.
Sesión maxistral	O profesorado exporá oralmente contidos centrais da materia apoiándose en recursos didácticos e incorporará estratexia que promovan a participación do alumnado, atendendo tamen a resolución das diferentes dúbidas.
Resolución de problemas e/ou exercicios	O alumnado realizará diferentes exercicios que se plantexaran na materia para mellorar a comprensión sobre o contido.

Presentacións/exposicións	Intervención en pequenos grupos para expor verbalmente e co apoio de recursos didácticos de diferentes traballos.
Saídas de estudo/prácticas de campo	O alumnado participará a lo menos nunha sesión na que está programada unha saída para visitar diferentes centros de educación de adultos.
Foros de discusión	Dentro do espazo virtual na plataforma TEMA o alumnado participará no debate e discusión de diferentes tópicos relacionados coa materia.
Titoría en grupo	Aquel alumnado que o precise poderá realizar consultas de tipo personalizado e en pequenos grupos para clarificar dúbidas, obter asesoramento sobre a realización dos traballos e exercicios, etc.
Outros	Para poñer en contacto o alumnado con experiencias sobre formación de persoas adultas levarase un invitado que relatará aspectos relevantes sobre a mesma.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Resolución de problemas e/ou exercicios	A atención ao alumnado realizarase a través de diversas vías: a plataforma Faitic, por correo electrónico, telefonicamente, e na propia aula na última hora de clase. Os estudantes tamén poderán usar as horas de titoría que ten o profesorado no seu gabinete.
Titoría en grupo	A atención ao alumnado realizarase a través de diversas vías: a plataforma Faitic, por correo electrónico, telefonicamente, e na propia aula na última hora de clase. Os estudantes tamén poderán usar as horas de titoría que ten o profesorado no seu gabinete.

Avaliación

	Descrición	Cualificación
Resolución de problemas e/ou exercicios	Valorarase a realización de diferentes exercicios plantexados co obxecto de aclarar dudas e profundizar nos contidos da materia, desde a oportuna titorización (ata 1,5 puntos).	Ata 15
Presentacións/exposicións	Valorarase a exposición e intervencións compartidas polo alumnado co resto da clase (ata 1,5 puntos).	Ata 15
Saídas de estudo/prácticas de campo	valorarase a participación e interese do alumnado manifestado nunha saída a diferentes centros de educación de adultos, así coma algunha actividade derivada da mesma (ata 2,5 puntos).	Ata 25
Foros de discusión	Valorarase a participación do alumnado nos foros que plantexará o profesorado ao redor de tópicos centrais da materia, tendo en conta a fundamentación axeitada na que se apoia a aportación e a capacidade crítica amosada (ata 1 punto).	Ata 10
Outros	- Valorarase a participación do alumnado na clase a que se invitará un profesional da educación de adultos, co obxecto de contar a súa experiencia na mesma (0,5 puntos). - Actividade de módulo (ata 1 punto).	Ata 15
Traballos e proxectos	Valorarase o traballo realizado en pequenos grupos polo alumnado, unha vez concretado o tópico desenvolvido, co obxecto de profundizar e entrelazar oportunamente os contidos teóricos cos prácticos desde a oportuna titorización (ata 2 puntos).	Ata 20

Outros comentarios sobre a Avaliación

A ponderación na puntuación da avaliación é a seguinte:

- Realización de actividades de aula: 60%
- Realización de actividades titoradas: 30%
- Realización de actividade de módulo: 10%

En segunda convocatoria o alumnado so deberá superar as competencias que non teña aínda acadado.

O alumnado que por motivo xustifico non poda asistir a todas as sesións presenciais contará con actividades alternativas para elo deberá contactar co profesorado.

O lugar de publicación das calificacións e da revisión será o taboeiro de anuncios do gabinete do profesorado responsable e/ou a Plataforma Tema. Esta data de revisión sinalarase no listado de calificacións exposto, a partir da data oficial no caso de estar determinada, así como a hora (véxase web do mestrado da Facultade: <http://www.masterdiversidade.com/>; <http://webs.uvigo.es/educacion-ou/web/index.php>).

Bibliografía. Fontes de información

BIBLIOGRAFÍA BÁSICA

- Fernández Lópiz, E. (2004). Mitos improductivos en la enseñanza con alumnos mayores. En Sáez Carreras, J., Benjamin, A. E. e Chirrem, A. (Eds). Educación y aprendizaje en las personas mayores (pp. 209-230). Madrid: Dykinson.
- Losada Baltar, A (2004). Edadismo: consecuencias de los estereotipos, del prejuicio y la discriminación en la atención a las personas mayores. Algunas pautas para la intervención. Madrid: Portal Mayores, *Informes Portal Mayores*, nº 14. [Fecha de publicación: 28/02/2004]. <http://www.imsersomayores.csic.es/documentos/losada-edadismo-01.pdf>
- Martí Puig, M. (2006). **La educación de adultos en Europa** . Valencia: Universidad de Valencia. Servicio de Publicaciones.
- Medina, A. e Domínguez, C. (1995). *Enseñanza y curriculum, para la formación de personas adultas* . Madrid: Ediciones Pedagógicas.
- MEC (2000). *Informe sobre la Educación de Personas Adultas en España 1990-2000* . Madrid: MEC.
- MEC (2004). *Una educación de calidad para todos y entre todos*. Madrid: MEC.
- UNESCO (2003). *La renovación del compromiso con la educación y el aprendizaje de adultos*. UNESCO.
- Xunta de Galicia (2006). *Educación de adultos e a distancia en Galicia. Evolución e estado actual do sistema educativo en Galicia*. Xunta de Galicia.
- Sanz Fernández, F. (Dir.) (1995). *La formación en educación de personas adultas*. Madrid: MEC/UNED. 3 tomos.

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Compensación das Desigualdades na Educación/O05M007V01105

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Calidade de Vida para as Persoas Maiores/O05M007V01106

Outros comentarios

Recoméndase participar na marcha da clase e nas actividades/traballos propostos polo profesorado para desenvolver a aprendizaxe e poder superar a materia a través da avaliación continua.
